

Η εκλογή και η αναγνώριση του Μελετίου Μεταξάκη ως Πατριάρχου Αλεξανδρείας (1925-1927)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Σημαντικά εκκλησιαστικά και πολιτικά ζητήματα που αφορούν στην πρώτη Πατριαρχική εκλογή μετά την ανεξαρτησία της Αιγύπτου από την βρετανική επικυριαρχία, με την ανάδειξη του πρώην Κωνσταντινουπόλεως Μελετίου Μεταξάκη στο πηδάλιο του Δευτερόθρονου Πατριαρχικού Θρόνου της Αλεξανδρείας, αποτελούν το αντικείμενο του τρίτου κατά σειρά πονήματος του Δευτερεύοντος των Πατριαρχικών Διακόνων Θεοδώρου Μεϊμάρη, Διδάκτορος Θεολογίας. Το πολυσέλιδο σύγγραμμα που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Αντωνίου Σταμούλη στη Θεσσαλονίκη με τίτλο «Η εκλογή και η αναγνώρισις του Μελετίου Μεταξάκη ως Πατριάρχου Αλεξανδρείας (1925-1927)» παρέδωσε ο συγγραφέας στον Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο το Σάββατο 4 Ιουνίου.

Η παρούσα μελέτη βασίζεται αποκλειστικά σε ανέκδοτο αρχειακό υλικό των διπλωματικών υπηρεσιών της Ελλάδας και της Μεγάλης Βρετανίας, μέσα από την εξέταση κυβερνητικών, υπουργικών, πρεσβευτικών και προξενικών εγγράφων που σχετίζονται με το υπό εξέταση θέμα.

Το καλαίσθητο αυτό βιβλίο, που αποτελείται από πέντε κεφάλαια και 560 σελίδες συνολικά, κοσμεύεται από σχετικό Πατριαρχικό Γράμμα και πραγματεύεται την εκκλησιαστική κατάσταση στην Αίγυπτο μετά την εκδημία του Αλεξανδρείας Φωτίου Περόγλου, το ζήτημα της σύνταξης Κανονισμών λειτουργίας του Αλεξανδρινού Θρόνου προ της Πατριαρχικής εκλογής του 1925-1926, τις αξιώσεις των Σύρων Ορθοδόξων στα της εκκλησιαστικής και της κοινοτικής διοίκησης στην Νειλοχώρα, την πολιτική κατάσταση στην Αίγυπτο την περίοδο 1923-1927 και τη θέση των ελλήνων ομογενών εν σχέσει προς το ζήτημα των διομολογήσεων. Επιπλέον φωτίζεται η πολύμηνη προεκλογική διαδικασία για την ανάδειξη του διαδόχου του Φωτίου μέσα από τις δημοσιεύσεις άρθρων στον ελληνόφωνο ομογενειακό και στον ξενόγλωσσο τύπο, καθώς και μέσα από τα διπλωματικά έγγραφα του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδος και από το αρχειακό υλικό του Βρετανικού Foreign Office, ενώ προσεγγίζεται η ανάμειξη των Αιγυπτιακών Αρχών στο ζήτημα της έγκρισης του καταλόγου των υποψηφίων προς πατριαρχίαν διά μέσου της χρήσης του σουλτανικού δικαιώματος για τη διαγραφή εκκλησιαστικών προσώπων εκ του καταλόγου. Η μελέτη ολοκληρώνεται μέσα από την ψηλάφηση της διαδικασίας που οδήγησε στην αναγνώριση της εκλογής του Μελετίου Μεταξάκη ως διαδόχου του Φωτίου, ενώ αναδεικνύεται ο ρόλος των βρετανικών

διπλωματικών αρχών σε αμφότερα τα σκέλη της εκλογής του νέου Αλεξανδρινού Προκαθημένου. Τέλος, προσεγγίζονται και συναφείς προς την ολοκλήρωση του Πατριαρχικού ζητήματος πτυχές, όπως το ζήτημα της ελληνικής υπηκοότητας των οθωμανών υπηκόων που διαβιούσαν στην Αίγυπτο και η παράμετρος των διεκδικήσεων των Σύρων Ορθοδόξων στη διαδικασία αναγνώρισης του Αλεξανδρείας Μελετίου Β'. Το βιβλίο κατακλείεται με την παράθεση πλούσιου φωτογραφικού υλικού περί του κρητικής καταγωγής Πρωθιεράρχου, ο οποίος διαδραμάτισε μείζονα εθνικό ρόλο από τις εκκλησιαστικές επάλξεις που κλήθηκε να υπηρετήσει σε Κύπρο, Αθήνα, Κωνσταντινούπολη και Αλεξάνδρεια.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Α. ΜΕΤΑΜΑΡΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩΝ ΔΙΑΧΟΝΩΝ

Η ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ
ΤΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΜΕΤΑΞΑΚΗ
ΩΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
(1925-1927)

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΑΡΧΕΙΑΚΟ ΥΠΕΚΟ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΤΕΡΝΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΙ
ΤΟΥ FOREIGN OFFICE ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Κ. Α. Μ. ΑΝΤΩΝ ΣΤΑΜΟΥΛΗ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος συνεχάρη τον Δευτερεύοντα Θεόδωρο για το αξιόλογο αυτό έργο του και ευχήθηκε όπως στο μέλλον υπάρξουν και άλλες ανάλογες μελέτες πάνω σε θέματα εκκλησιαστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.

Τα προηγούμενα πονήματα του συγγραφέα, που εκδόθηκαν επίσης από τον εκδοτικό οίκο Αντωνίου Σταμούλη (Π. Π. Γερμανού 38 - Ι. Μιχαήλ 2, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310 264748, email: anstamoulis@hotmail.com), είναι τα εξής: α) «Εθνικός προσδιορισμός και αιτούμενα στο Ελλαδικό Κράτος. Τα καθ' εαυτόν Νικάνδρου Ζαννουβίου και η εποχή του (1828-1888)» (διδακτορική διατριβή που υποστηρίχθηκε το 2011 στο Τμήμα Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου

Θεσσαλονίκης) και β) «The Holy and Great Council of the Orthodox Church and the Ecumenical Movement» (μεταπτυχιακή εργασία που υποστηρίχθηκε το 2005 στο Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου της Γενεύης).

Ο Δευτερεύων Θεόδωρος διδάσκει μαθήματα της Ιστορίας του Οικουμενικού Θρόνου στην Πατριαρχική Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης.

Πηγή: Εκ του εκδοτικού οίκου Αντ. Σταμούλη